

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

W Lwowie miesięcznie zł 5-00
z dostawą do domu ... „ 5-50
na prowincji ... „ 6-50
za granicą ... „ 8-00

Don. egz. uzjed. w całej Polsce

25 groszy

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Lwów, ul. Sykatuska 21. — Telefon w dzień Nr. 24, od godz. 6-tej wieczór drukarnia 4-96.

WYDAWCA: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

Czek P. K. O. nr. 142.176

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER

Słowo do „waletów“.

Odpowiedź marsz. Daszyńskiego na perfidną napaść w gazecie pułkowników

WARSZAWA, 2. czerwca (tel. wł.)
W „Gazecie Polskiej“ z 1. czerwca 1930 r. znajduje się duży artykuł pod tyt. „Ign. Daszyński i jego cień“. Niepodpisany autor (a więc redakcja) zarzuca mi, że w marcu 1928 dałem się wybrać marszałkiem Sejmu, wbrew woli marsz. Piłsudskiego.

Ten mój „grzech pierworodny“ doprowadził mnie do smutnych rezultatów, bo zmusił mnie do obrony praw Sejmu wraz z p. Trąpczyńskim i tow. Liebermanem. Straciłem przyjaźń Piłsudskiego a teraz idę „w ogonie“ Trąpczyńskiego i Liebermana.

Pomimo wielu komplementów pod moim adresem za prawdy, które mówiłem w mych książkach, autor twierdzi, że nie zdawałem sobie właściwie sprawy z mego własnego postępowania i teraz pod „zachód życia“ jestem smutnym i rozgoryczonym niewolnikiem moich „władz“ pos. Trąpczyńskiego i Liebermana. Nie skąpi autor pod moim adresem szyderstwa, zrozumiałego w ustach „waleta“, jak Francuz nazywa

ROZPRÓŻNIACZONYCH PA-SORZYTÓW PRZEDPOKOJU.

Czy to sam Pan kazał napisać, czy „walet“ prasowy z własnej pilności napisał? — Nie wiem.

Czy to ma być równoległa zemsta za stanowisko prasy wobec pana, prezydenta Rzplitej? — także nie wiem.

Nie odpowiadałem „Gazecie Polskiej“ na niezłomne jej zniewagi pod moim adresem, wiem, że rasa zapłaconych, „zapłutych karłów“ nie wygasa i że polemika jest ich żerem ale i to wiem, że trzeba kłamstwo tępić, że trzeba Polaków informować szczegółowo o systemie czisiejszych rządów i dlatego pisze ten artykuł.

Na jakiś tydzień przed zebraniem się nowowybranego Sejmu przysłał do mnie p. Sławek z cukierni „Zie-

miańskiej“ jednego z posłów, od-raazając mi kandydowania na marsz. Sejmu, bo Piłsudski każdego marszałka, któryby zwyciężył jego kandydata, p. dra Bartla, *będzie źle traktował* i prześladował, a nie chciałby być zmuszonym postąpić tak ze mną. Odpowiedziałem, że sprawa nie jest jeszcze aktualna — i wysłannik odszedł. Niegodna forma i niegodna treść intrygańskiej propozycji sama siebie osądza.

27. marca 1928 r. zjawił się szef-rząd marsz. Piłsudski w Izbie i tu rozegrały się ohyczne wypadki, których opisywać nie potrzebuję. Po nich przyszło głosowanie. Zostałem wybrany marszałkiem przeciw p. Bartłowi. Nar. demokraci i komuniści utrzymali do końca swoich kandydatów.

Jakże zachował się mój kontrkandydat, p. dr. Bartel?

Przyszedł do mnie na trzeci dzień, uściskał mnie, gratulował, mówił, że go wybrał z ciężkiego położenia, proponował krety na sprawie mebli w mieszkaniu sejmowym marszałka (była tam bowiem pustka i pożyczone z Tamku graty) i nastawał, żebym do Krakowa na święta jechał „salonką“ (a nie jak chciałem w zwykłym przedziale) dla nieobniżania powagi urzędu.

Pan ar. Bartel był wtedy wice-premjerem, prawą ręką marsz. Piłsudskiego.

Rząd marsz. Piłsudskiego zapowiedział w orędziu prezydenta Rzplitej „życze panom, byście z najlepszą wolą, liczącą się z realnymi potrzebami życia, szukali rozwiązania wielkiego zagadnienia, harmonijnego współzależania władz państwa“.

Nie wiem czy to był prawdziwy program rządu? Ale

moim programem była i jest do dziś harmonijna współpraca rządu i Sejmu.

Dopóki w Polsce nie zwycięży fa-syzm czy komunizm, czy wogóle

dyktatura, dopóki demokracja będzie miała wpływy w Polsce, dopóty program ten będzie rozumny i konieczny.

W tym programie i w woli większości Sejmu leży odpowiedź na pytanie: dlaczego zostałem marszałkiem Sejmu?

Wola marsz. Piłsudskiego nie odgrywała żadnej roli.

Nie byłem karierowiczem w życiu; mam owszem silnie rozwiniętą naturę „psucia sobie kariery“, nie chciałem w swoim czasie zostać premierem, ani potem wicepremierem, oparłem się razie Belwederu, aby nie opuszczać gabinetu p. Witosa i posłałem się w r. 1921 do dymisji, nie zabiegałem też ani o jeden głos na marszałka Sejmu.

Oa programu zasadniczego, państwowego, koniecznego:

niezależnej współpracy rządu z Sejmem nigdy nie odstąpiłem i nie odstąpię.

Prawda, że nie byłem wtajemniczony w intrygi, które mi zagroziły już trzeciego dnia mej pracy w nowym Sejmie. Prawda, że nie rozumiałem subtelnych intrygantów w eleganckich mundurach, którzy omal mnie nie obaarli z honoru osobistego. Przypadek tylko uratował mnie od tego. Kiedym potem spytał p. ar. Bartla — co mam robić wobec tych elegantów, poradził mi, abym ich odsyłał do niego.

Sejm, któremu mam zaszczyt przewodniczyć, uchwalił swój pierwszy budżet w ciągu dwóch miesięcy. Różnica przez Sejm uchwalonego, a przez rząd projektowanego budżetu była minimalna. Ustawę inwestycyjną uchwalił Sejm i Senat w przeciągu 4 dni. Zdawało się, że mój program urzeczywistni się. Tymczasem nagle Senat *postulował* rozkaz uchwalenia budżetu bez zmian, natychmiast, aby rząd mógł zamknąć sesję ciała ustawodawczych.

Dwóch ministrów obiegano mnie, aby ich pilne projekty ustaw wziąć na plenium Sejmu a szef rządu ka-

zał tymczasem jaknajrychlej sesję zamknąć. 22 czerwca zamknięto Sejm. Kiedym zdumiony tem wszystkim pytał — dlaczego tak postąpiono? — otrzymałem informację o zamiarach rządu, wyrażoną tak brutalnymi słowami szefa rządu, że nawet w epoce dzisiejszego zdżiczenia słowa, nie chcę ich tu powtórzyć.

Choćż o to, aby ministrowie nie zbliżyli się do stronnictw sejmowych i do pracy Sejmu, aby tej pracy nie było.

1. lipca 1928 ukazał się artykuł marsz. Piłsudskiego o jego chęci „bić i kopania“ posłów, o „podrzutkach“ itp. Tegoż dnia ustąpił marsz. Piłsudski z prezesury Rady ministrów.

Nie mam zamiaru omawiać zamkniętych aktów tego artykułu ani późniejszej mowy o „wesołych buczetach“, ani listu o „dnie oka“. Nie powtórzę też argumentów mego listu z wiosny 1929 r. do p. dra Bartla.

Przez cały ten czas ataków zachowałem spokój, chociaż obelgi padały coraz brutalniejsze, coraz to bardziej wyzywające. Powtarzam: akty tej sprawy zamknięte, społeczeństwo aż naco dobrze o nich poinformowane.

W czerwcu 1929 r. wpadł do mnie marszałek dr. Szymański

i zaczął biatać nad tem, co się w Polsce dzieje. W rozmowie rzucił zdanie, że ja jeden mogę i powinien mówić z marsz. Piłsudskim. Odpowiedziałem, że po tych Jego niśmach wątpię czy mnie przyjmie. P. Szymański pojechał do Sulejówka i po rozmowie z marsz. Piłsudskim powiedział mi, że marsz. Piłsudski gotów mnie przyjąć. Musiałem więc napisać list z zapytaniem, kiedy mogę złożyć wizytę.

W Belwederze zwróciłem uwagę marsz. Piłsudskiego na dwie główne rzeczy:

1. Na początki kryzysu.

2. Na konieczność stworzenia większości w Sejmie, aby Sejm wraz z rządem mógł kryzys przetrwać bez katastrofy.

Czy miałem wtedy rację — niechaj o tem sędzi społeczeństwo, które ugina się dziś pod brzemieniem kryzysu i zryma się na „hocki-kłocki“ konstytucyjne, igrające sobie wśród morza nędzy ludu.

W rozmowie w Belwederze padły wtedy słowa, od których mi się nie swojo zrobiło. Usłyszałem tam —

„Nie dawałem pracować wszystkim tżem Sejmom“.

Po moim ostrzeżeniu p. premier Światalski pojechał rządowem autem na wakacje do Biaritz. Wódz B. B., p. Sławek także do Biaritz, a ja zostałem w parę miesięcy potem zbe-

ształy i wyszydzony w artykule pod tytułem „Gasnącemu światu“. Przepowiednie p. Sławka spełniały się coraz dokładniej. Zemstą rozkoszowano się na zimno. Zniosłem to, ale kiedy mi dwie hamletowskie postacie „Guldenstern i Rosenkranz“ zapowiedziały 31. października w Sejmie, że w przesłanku Sejmu 100 oficerów jest niezadowolonych ze mnie i z moich urzędników i kiedy przyszedł do mego biura p. marsz. Piłsudski, abym otworzył posiedzenie Sejmu — oparłem się stanowczo.

Za to mnie p. marszałek Piłsudski i dwie postacie „świądków“ nazwał „durniem“.

Odpowiedzi mojej dzieciom swoim chyba nie przekażę...

O szkodach wciągania armii do polityki nie myślę tu mówić. O tym temacie jeszcze Polska będzie nieestety musiała mówić obszernie i to w ciężkich warunkach.

Tyle narazie o moim „grzechu pierworocnym“.

Prześladują mnie władcy systemu, lżą, rzucają moje uczciwe nazwisko na łup „valetaille“ gądzinowej, starają mi się zatruć życie, jak umieją. Znosiłem w życiu i przeżłem takie nikiżemności.

Życie to było walką i nikogo o pardon nie prosiłem.

A teraz uwaga o p. Tramczyńskim i o tow. pos. Liebermanie.

Nikt narodowej demokracji tak silną, tak zważy nie zrobił, jak system pomajowy.

Groząc „subrosa“ zabijem siedm-aziesięciu kilku letniego byłego marszałka Sejmu, potem Senatu, pana Tramczyńskiego, zrobiono go w sze rokiach kołach słusznie popularnym człowiekiem.

Narodowi demokraci ograbiają swoją majową kleskę. Weszli nie tylko do szeregów pomajowych i stworzyli istną czwartą brygadę, ale naco opanowali całą nieomal młodzież szkół średnich i wyższych i gdyby przy najbliższych wyborach nie oszukiwano, nie przekupywano, zobędą prawdopodobnie więcej mandatów niż ich mają obecnie. Dzielniejsi z nich dziękują z pewnością w duszy za narzuconą sobie walkę.

A poseł Lieberman, ten znakomity obrońca legjonistów, więzionych przez żołdactwo austro-węgierskie

(Huszt i Marmaros Sziget), któremu legjoniści serdeczną wdzięczność zawsze okazwali, powinien dzisiaj w organie rzekomych legjonistów być traktowany ogólnie.

Groząc mi pobiciem za jego mowy w procesie

o zabranych 8 milionach z kas państwowych na wybory B. B.

podkreślili „walety“ tylko jego odwagę cywilną, w oczach uczciwych ludzi i ograbionych obywateli.

A wrzask o proces Ulitza? Sąd polski go uniewinnił ale adwokat Lieberman „nie miał prawa“ bronić niewinnego.

Poseł Lieberman jest podpułkownikiem Legjonów.

„Walety“ mówią, że nie był „bojowym“ oficerem, ale czyż może to wiedzieć organ p. majora Światalskiego i p. podpułkownika Prystora lub choćby pułkownika Mieczysławskiego ze służby II. Oddziału? Wolne żarty.

Wreszcie rzecz najciekawsza. To warzysz Lieberman jest doskonałym znawcą „jurysprudenji“ p. ministra sprawiedliwości w Polsce. Jest to wartość dla uczciwych obywateli czasami wprost nieoceniona.

W końcu kilka słów o „Zachodzie życia“.

„Walet“ gazety przypomina mi kilkakrotnie mój wiek, nazywając go poetycznie „Zachodem Życia“. Ale jego Pan chyba nie w „wiosnie życia“ się znajduje. Ma o jeden rok mniej ode mnie. Jego „Zachód“ nie barzo chyba pogodny, skoro pisze od dwóch lat rzeczy, które służą do wywoływania w Europie komentarzy najbarziej oryginalnych. Polska już znanych nie robi.

Więc „walety z „Gazety polskiej“, nie ciesze się zbytu moim „Zachodem życia“. Nie wiem, jak długo żyć mi wypadnie, ale

napóki będę żył, będę siekł z umienia,

jak mówi Żeromski — oszustów i gwałcicieli wyborczych, karierowiczów, pasorzytów, waletów, pasorzytów co się obrali do pieniędzy państwowych, do władzy, do wpływów w służbie jeanego człowieka, choćby ze szkocą, ze zubożeniem, z rozpaczą ogromnej większości

pracującego ludu w Polsce.

Ignacy Daszyński.

Cofają się..

WARSZAWA. 2. maja. (tel. wł.) W kołach kierowniczych BB. rozważane są obecnie 2 możliwości dalszego postępowania. Możliwość pierwsza — to dymisja gabinetu p. Sławka, możliwość druga to — dymisja ministrów „bojowych“ i zastąpienie ich przez „spokojnych“.

NOTA RZĄDU SOWIECKIEGO.

WARSZAWA. 2. czerwca. (Pat.) Dnia 31. maja b. r. poseł Z. S. S. R. Antonow Owsienko był przyjęty przez wiceministra spraw zagranicznych dr. Wysokiego, i złożył mu w imieniu rządu Z. S. S. R. notę w sprawie bomby, znalezionej w dniu 26. kwietnia b. r. w gmachu poselstwa sowieckiego.

Tymczasowa Rada miejska

odbędzie pierwsze posiedzenie we czwartek. — Wybór
Przemydium miasta.

Komisarz Rządu rozesłał do nowo mianowanych członków Tymczasowej Rady miejskiej następujące zaproszenia: „Z powołaniem się na reskrypt Pana Wojewody Lwowskiego z dnia 24. maja 1930 r. w sprawie utworzenia Tymczasowej Rady miejskiej zapraszam WPana po myśli § 26 oryndacji wyborczej dla miasta Lwowa na posiedzenie, które odbędzie się dnia 5. czerwca 1930 r., we czwartek o godz. 19-tej w sali posiedzeń Rady miejskiej celem dokonania wyboru Przemydium miasta“.

Na zaproszeniu wianuje następująca uwaga: „Według § 26 ust. 4 wyżej wymienionej oryndacji wyborczej, członek Rady miejskiej, któ-

ryby na wezwanie do tego wyboru nie przybył lub przed ukończeniem się oddał, jeżeli nieobecności swej lub oddalenia się nie usprawiedliwił, traci swój mandat i przed wpływem lat trzech do Rady miejskiej wybrany być nie może“.

POSIEDZENIE KLUBU RADNYCH P. S. odbędzie się w środę 4. b. m. punktualnie o godz. 7-mej wiecz. w lokalu przy ul. Rutowskiej.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

BILETY WSTĘPU NA GALERIE miejskie w czasie wyboru przemydium miasta w dniu 5. czerwca b. r. (czwartek) wydaje Sekretarjat Komisarza Rządu we wtorek i środę w godzinach od 11-tej do 12-tej.

Angielski rząd robotniczy o polityce kolonialnej.

LONDYN. Premier Macdonald w mowie, wygłoszonej w Szkocji, a rozpowszechnionej zapomocą telegrafu iskrowego, oświadczył:

„Autonomia ludów kolonialnych jest oczywiście ostatecznym celem polityki rządu robotniczego. Należy się jednak strzedz przed zbyt wczesnym usunięciem nadzoru angielskiego nad ludami kolonialnymi, ponieważ w tym wypadku groziłoby tym ludom niebezpieczeństwo pogrążenia się w stan, z którego je Anglja wyrzuciła. A brytyjskie imper-

jum światowe może tylko wtedy uniknąć losu innych imperjów światowych, jeżeli się dostosuje do konieczności, narzuconych przez epokę. Anglja ma jeszcze do spełnienia wielkie zadanie dla dobra świata pod warunkiem, — że opanuje teraźniejszość i przygotuje przyszłość. Musi ludom dowiedzieć, że jej administracja szczerze i uczciwie pracuje dla dobra ludów, aby w przyszłości mogła w nich mieć równouprawnionych członków w swem światowym imperjum“.

2 syndykatu dziennikarzy.

LWÓW. W niedzielę odbyło się coroczne Walne Zgromadzenie Syndykatu Dziennikarzy lwowskich. — Przewodził prez. red. Fryling.

Prezesem wybrano ponownie przez aklamację red. Zygmunta Frylinga. Wiceprezesami wybrani zostali: red. Michał Rolle, red. Bronisław Laszkowski, red. Henryk Hescheles i red. Bronisław Skalak.

Do wydziału weszli: red. Kozłowski, Hausnerowa, dr. Kupeżyński, Blaustein, dr. Swirski, Gottlieb Nychay, Weinstock, Szenierowicz i Cepnik.

Do komisji rewizyjnej: red. Burczak, Pełńska i Teitelbaum.

Do sądu koleżeńkiego: dr. Szarota, Hausner, Damm, Bukowski i Chmielewski.

Delegaci do Związku Syndykatów: red. Szenderowicz, Cepnik i Brat.

Wielka katastrofa kolejowa

MONTEREAU, 2. 6. (Pat.). Pociąg pospieszny Paryż-Marsylja wykoleił się w odległości 100 m. od stacji Montereau. Cztery pierwsze wagony wyskoczyły z szyn, dwa wagony zostały całkowicie rozbite. Z pierwszego wagonu wydobyło 7 zabitych i kilkunastu rannych, prócz tego jeszcze jeden zabity znajduje się wśród gruzów wagonu. Stan dwóch rannych jest niemal beznadziejny.

NAPAD LITWINÓW NA PATROL K. O. P.

WARSZAWA. 2. czerwca. (tel. wł.) Polko-litewska granica stała się wczoraj terenem napadu szaulisów na patrol K. O. P. Wypadek miał miejsce w powiecie suwalskim, w pobliżu wsi Olszanka. Patrol polski został ostrzelany gęstym ogniem karabinowym z terytorjum Litwy. Dowódca patrolu odniósł rany. Na miejsce wypadku udał się starosta suwalski i przedstawiciele policji.

Wybory uzupełniające w gnieźnieńskim.

POZNAŃ. 2. czerwca. (Pat.) W całym Okręgu Nr. 23 Gniezno uprawnionych do głosowania 168.543. Głosowało 105.821. Ważnych głosów oddano 101.599. Na liście Nr. 2 padło głosów 12.141. — Nr. 7 23.990. — Nr. 18 15.471. Nr. 24 32.865. Nr. 25 — 20.074.

Mandaty uzyskali: pos. Brzeziński (N. P. R.), pos. Senger (B. mniejsz.), pos. Trampeżyński wzię. Lewandowski i Zgołbiński (Kl. Nar.) Z listy Nr. 25 Piast i Chrz. Dem. uzyskał mandat poseł dr. Michałkiewicz (Piast), zaś dotychczasowy poseł z tej listy Czyszowski (Ch. D.) stracił mandat.

—o—

Unieważnienie mandatu posła Wierzbjańskiego.

WARSZAWA, 2. czerwca (tel. wł.) Wobec skarg kwestionujących tożsamość osoby p. Zazisława Wierzbjańskiego z klubu Str. Chł., Sąd Najwyższy unieważnił dziś mandat pos. Wierzbjańskiego. Na jego miejsce ma przyjść z listy państw. Str. Chł. p. Tadeusz Różański.

—o—

Podpisanie kontraktu dzierżawy teatrów miejskich.

Dziś rano w gabinecie Komisarza rządu dr. Nadolskiego nastąpiło podpisanie kontraktu dzierżawy Teatrów Miejskich na trzy lata. Przy akcie tym byli obecni: referent gen. budżetu dr. Brzeski, prezes Kom. teatr. dr. Groer, radni Lipinowicz i Kupeżyński, naczelnik Wydziału prez. Woleński, syndyk miejski dr. Popiel i rejent Zawadzki.

Kontrakt podpisali pp. Stanisław Czapełski i Zygmunt Zalewski, godząc się na wszystkie warunki przedstawione w kontrakcie przez Komisję teatralną.

—o—

Kapitulacja Gandhiego?

WARSZAWA. 2. czerwca. (tel. wł.) Z Londynu donoszą: Gandhi wysłował ostatecznie list do wicekróla Indji, w którym wyraża ubolewanie z powodu krwawych zajęć. Zaznacza on, że z powodu aktów terronu, Angliecy uwieczili 5.000 demonstrantów, 300 osób zostało zabitych, 1500 zaś zostało rannych. List Gandhiego uważany jest w kołach angielskich jako dążenie do zgody.

ATAKI NA SALINY RZADOWE NIE USTAJĄ.

BOMBAY. 2. czerwca. (Pat.) Wczoraj, na magazyny solnego monopolu w Wadale, dokonano generalnego ataku, w czasie którego wielu atakujących odniosło rany, przy starciu z policją.

WŚCIEKŁE KROWY POKASAŁY 20 OSÓB.

PRAGA. 2. czerwca. (Pat.) Na Rusi Podkarpackiej, w gminie Neghowce, zachorowały trzy krowy na wściekliznę. Chore krowy pokasały ponad 20 osób, które odesłano pod obserwację do Instytutu Pasteura.

ZAKŁAD GAZOWY MIEJSKI

zaprasza **P. T. PANIE** na

BEZPŁATNE POKAZY GOTOWANIA NA GAZIE

które odbędą się dnia 3 i 4 czerwca o godzinie 17:30 w sali żółtej Instytutu Technologicznego przy ul. Bourlarda 5.

Wspaniała manifestacja kobiet pracujących Lwowa.

Zgodnie z postanowieniem Centralnego Wydziału Kobiet P. P. S. kobiety pracujące miasta Lwowa, wraz z całą zorganizowaną klasą robotniczą lwowską, obchodziły w ubiegłą niedzielę „Dzień Kobiet“. Manifestacja ta, która wypadła imponująco, wskazuje, że ogół klasy robotniczej docenia znaczenie ruchu kobiet, oraz, że myśl socjalistyczna, która przecie do niedawna z dużą trudnością przenikać mogła w szeregi proletariatu żeńskiego, dziś już objęła olbrzymie masy kobiet pracujących, wyzwalać je z pod reakcyjnego i wstecznego wpływu kleru. Możemy śmiało, na terenie robotniczego Lwowa powiedzieć, żeśmy przełamali zapory bogoojęzycznych przesądów, utrudniające nam dostęp do duszy kobiety - robotnicy i przejmujemy je z pod wpływów stowarzyszeń czy bractw „Dobrej Śmierci“ lub tym podobnych.

W roku bieżącym manifestacji kobiet w dniu 1. czerwca nie zamykałimy w ciasnym murach sali zgromadzeniowej, lecz przenieśliśmy ją poraz pierwszy od wielu lat na ulice Lwowa.

Już wczesnym rankiem przybył do Lwowa liczny zastęp robotnic i robotników Fabryki Tytoniu w Winiakach z własną orkiestrą, niedawno dopiero założoną z własnych składek funduszy. Równocześnie w poszczególnych lokalach organizacyjnych zgromadzili się grupami towarzysze i towarzyski. Szczególnie wiele kobiet zebrało się w lokalu O. K. R. P. P. S., ul. Rutowskiego 23 II. p., gdzie mieści się również siedziba Sekcji Kobiet P. P. S.

Około godziny dziesiątej ulice Lwowa rozbrzmiewały dźwiękami orkiestry robotniczych, towarzyszących pochodom poszczególnych grup na plac Gosiewskiego. Szczególnie liczny okazał się pochód kobiet zmierzających ze sztandarem Sekcji Kobiet z lokalu O. K. R. P. P. S.

Około godziny 10.30 pl. Gosiewskiego zapełnił się licznymi rzeszami proletariatu, w większości kobietami. Z trybuny, przystrojonej licznymi sztandarami, tow. *Muska Drobowa*, przewodnicząca Sekcji Kobiet P. P. S., otworzyła zgromadzenie, witając serdecznie zebranych.

Okolicznościowe referaty wygłosił tow. *Kelles - Krauzowa* i tow. *Borzęcka*. Poza tym przemawiali jeszcze tow. *Mikołaj Hankiewicz* w języku ukraińskim imieniem U. S. D. P., tow. poseł *Hausner*, tow. *Kuśnierz*, tow. *Laskowski* i tow. *Hiess* imieniem Org. Mł. T. U. R.

Rezolucję, domagającą się wprowadzenia w życie postulatów kobiecych, pomocy dla bezrobotnych, ubezpieczenia na starość, z drugiej strony protestującą przeciw bezprawiu, łamaniu konstytucji, przeciw po niewieraniu Sejmem, równocześnie zaś popierającą stanowisko Sejmu i demokracji w państwie, za rządem robotniczo - chłopskim, przeciw dyktaturze — uchwalono przez akłamację.

Wszystkie przemówienia w tonie wybitnie antysanacyjnym, nagradza-

ne były burzliwymi okłaskami.

Po zgromadzeniu uformował się olbrzymi pochód. Na czele jechał cały zastęp cyklistów w barwnych strojach, potem szła milicja, orkiestra browarników, sztandary P. P. S., U. S. D. P., Rady Zw. Zaw. i Sekcji Kobiet P. P. S., potem zaś olbrzymi zastęp kobiet z transparentami, wreszcie Związki Zawodowe ze sztandarami. Przy dźwiękach orkiestry browarników i orkiestry Robotników Tytoniowych z Winiak, w największym porządku i spokoju, pochód przeciągnął ulicami miasta pod Teatr Wielki, gdzie po przemówieniu tow. Kuśnierza został rozwiązany.

Zaznaczyć należy, że plac przed teatrem zapełnił olbrzymi tłum, który długo jeszcze po rozwiązaniu pozostał, wznosząc okrzyki na cześć P. P. S., Sejmu i marsz. Daszyńskiego.

Wieczorem w salach O. K. R. w miłym nastroju odbyło się zebranie towarzyskie Sekcji Kobiet P. P. S.

Zaznaczyć należy, że milicja nasza wywiązała się w całości ze swego trudnego zadania. Powaga i porządek panujący podczas manifestacji wskazywały, że klasa robotnicza jest czynnikiem dojrzałym do odegrania poważnej roli w społeczeństwie, jaka przypada z racji jej siły zorganizowanej pod sztandarami socjalistycznymi.

Przeciw zapędowi dyktatorskim.

Łódzki „Głos Poranny“ donosi

Ogrodzaj odbył się tu wielki wiec polityczny, zwołany przez P. P. S. w związku z ośroczaniem zwołanej przez prezydenta Rzeczypospolitej nadzwyczajnej sesji sejmowej.

Pierwszy wystąpił z dłuższym przemówieniem senator *Danielewicz*, który zobrazował obecną sytuację gospodarczą, zwiększającą się stan bezrobocia, wskazując na to, że dzieje się to dzięki zaostreniu się walki rządu z sejmem.

Następnie zabrał głos poseł *Kowalski*, który omawiając sytuację gospodarczą kraju, zwrócił uwagę na to, że rząd obecny nie dopuszcza do słowa klasy robotniczej, że gdy Sejm wyraził votum nieufności ministrowi pracy p. *Prystorowi*, nie mógł on być już więcej wybranym.

W dalszym swym przemówieniu wskazał poseł *Kowalski* na to, że minister pracy, rozwiązując zarząd Kasy chorych w Łodzi, zapowiedział odbycie nowych wyborów do zarządu, lecz dotychczas o tem nie słyhać, mimo że upłynął już rok rządów komisarzskich. W końcu swego przemówienia wskazał poseł *Kowalski* na fakt niedoszedłego statnio posiedzenia nadzwyczajnej sesji sejmowej, w sprawie której była wysłana do prezydenta Rzeczypospolitej petycja 148 posłów, mimo to jednak prezydent Rzeczypospolitej godzinę przed zwołaniem posiedzenia sesję odroczył na przeciąg 30 dni, uniemożliwiając w ten sposób wyrażenie narodu dbanie o dobro interesów państwa.

W trakcie przemówienia posła *Kowalskiego* komunisty, znajdujący się na sali, usiłowali zamącić zebranie przez wnosze-

nie okrzyków antypaństwowych i przeciwko organizatorom wiecu.

Milicja P. P. S., utrzymująca porządek na sali, trzech z pośród awanturniczych się wydalila ze sali.

Przemawiał jeszcze szereg mówców, po czym przyjęto rezolucję, w której zebrani, domagają się ustąpienia obecnego rządu, powołanego do władzy w państwie niezgodnie z brzmieniem konstytucji z dnia 17 marca 1921 roku, likwidacji obecnego systemu rządzenia oraz przywrócenia mocy prawa.

Wreszcie domagają się zebrani powołania rządu opartego o zautanie mas pracujących miast i wsi.

—o—

Robieta na katedrze uniwersytetu w XIV wieku.

Pierwsza wiadomość o kobiecie, piastującej katedrę uniwersytecką, pochodzi z Bolonii, gdzie w XIV wieku już piękna *Novella d'Andrea* była profesorem matematyki. Aby łatwo zapamiętać, że papiere na uroczą wykładownicę, nie zapomniła o *Pytagorasie*, przed katedrą zwieszała się jedwabna kotara, zasłaniająca profesorkę przed audytorjum. Na tym samym uniwersytecie, w sto lat później *Laura Bassi* wykładała fizykę i mechanikę, po niej zaś *signora Manzolina* — anatomję. Jeszcze w 19 stuleciu katedrą filologii greckiej tego uniwersyteku obsadzona była przez uczoną *Klotyldę Tambroni*, której grób na *Campo Santo* dotychczas z dumą pokazuje Włosi cudzoziemcom.

To i owo.

Pat jest agencją telegraficzną z nieprawdziwego zdarzenia. Nie wierzycie? Posłuchajcie co się w ostatnich dniach przydarzyło. Pat rozesłała do prasy sensacyjnie brzmiącą wiadomość o znalezieniu na torze kolejowym niedaleko stacji Ujazd 13 par uszu ludzkich. I my zamieściliśmy za Pat tę wiadomość. Czyż można nie wierzyć? Agencja urzędowa! Swoją drogą przyznam się otwarcie, że dreszcz mnie przeszedł po przeczytaniu tej notatki o tym niesamowitym pakunku. Br... Może jakiś Kuba Rozpruwacz? może jakiś upiór w rodzaju Kuertena z Düsseldorfu? Ale też dziwactwo zbrodniarza, czy też zboczeńca, żeby akurat robić... kolekcję uszu swych ofiar a nie całych głów...

Policja została puszczona w ruch, wszyscy czekali, licząc na spryt policji wyjaśnienia tej okropnej zagadki.

No i wyjaśniło się. Wyjaśniło się tak, że Agencja urzędowa powinna za podanie tej sensacji zostać specjalnie udekorowana.

Otóż jak pisma donoszą, uszy, które znalaziono są z gumy i zostały zgubione prawdopodobnie przez jakiegoś lekarza. Uszy te służą do celów ortopedycznych.

Tajemnica straszliwej zbrodni odkryta... Pat może sobie teraz przypisać osłe uszy jako znak szczególny.

Wszelka władza pochodzi od narodu. Takim duchem przepełniona jest nasza konstytucja, na samym jej wstępie, już w art. 2 jest wyraźnie powiedziane:

„Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej polskiej należy do narodu“.

W myśl tej zasady władza powinna być wyrazem woli ludu. To znaczy, że władza ma być taka, jaką ją chce mieć naród a nie inna. A ponieważ naród chce, aby było ludowładztwo, demokracja, więc nie powinno być miejsca dla rządów ani jednostki ani kółki, czyli dla dyktatury. A jeżeli pomimo to wbrew woli narodu dyktatura jest, to co wtedy? Wtedy... nie. Wtedy za okrzyk „Przec z dyktaturą“, który jest okrzykiem milionów idzie się do wzięcia.

Jak widzimy, jest u nas grube nieporozumienie między tem co mówi konstytucja, że „naród jest źródłem władzy a rzeczywistością polską“. Konstytucja została zawieszona na kółku, rząd już od dawna przestał być wyrazem woli zbiorowej, którego reprezentacją jest parlament a czy to wolno, proszę was, zawieszać na kółku źródło ustaw i praw?

Nie było to nic nadzwyczajnego. Żadna sensacja, żadna awantura, ot, takie sobie zdarzenie powtarzające się każdego dnia.

Przychodzi do niego człowiek i prosi o jawnużnę.

Chłop jak tur, wydaje się, że mógłby dęba łamać, a jednak drzy na całym ciele i prosi:

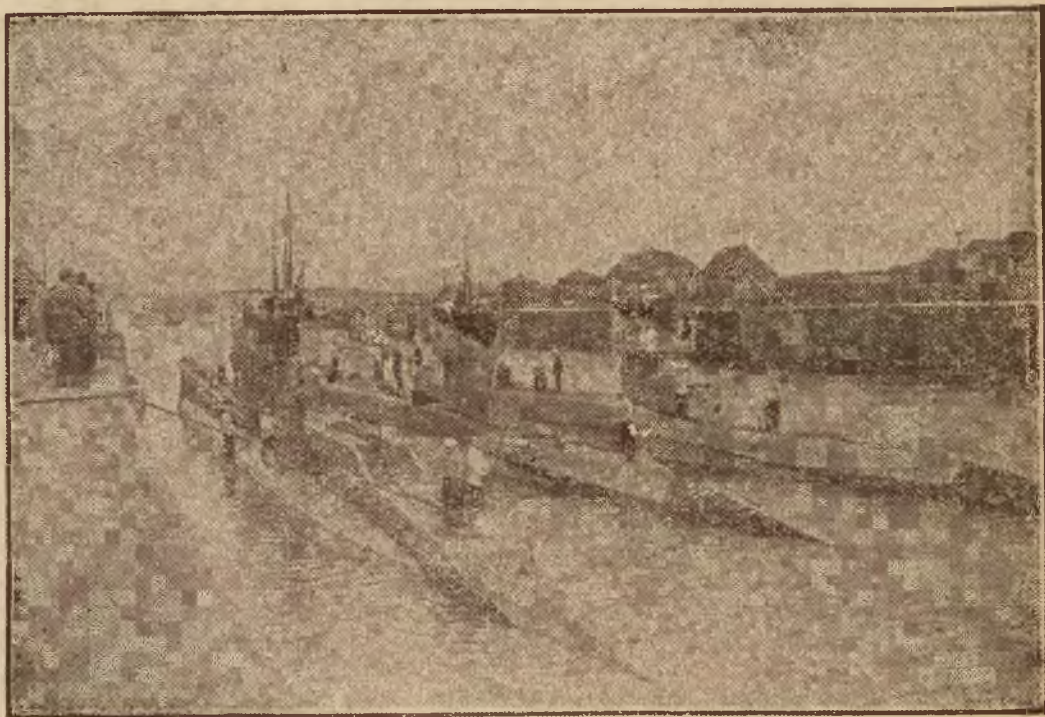
— Dajcie mi kawałek chleba, nie jadłem od dwóch dni.

Obdarty, w łachmanach, w podartych butach — istny obraz nędzy i rozpaczy — wywoływał swym wyglądem wstrząsające wrażenie.

Z odpowiedzi jego dowiadujemy się, że przybył pieszo z jednego z pobliskich miasteczek, że w domu bieda straszna, ani roboty żadnej ani pomocy z nikąd niema. Kiedyś pracował w wapiennikach, teraz nie ma potrzeby wyrabiać wapna, więc wszyscy, co z tej pracy dawniej mieli chleb, poszli na zieloną łąkę.

— A z czego żyć? — mówi człowiek w łachmanach. — Przyszedłem do Lwowa pachotą, myślałem, że znajdę tu jakąś

Angielskie łodzie podwodne

w drodze do Kopenhagi podczas chwilowego pobytu przy służbie w Flottenau.

Hakatystyczne metody we Lwowie.

Przed kilkunastu laty przybył do Lwowa niejaki p. Johann Niederhoffer, wiedeńczyk, który jako kierownik piekarski, gdziekolwiek był zatrudniony rugował tutejszych robotników, a w ich miejsce sprowadzał przeważnie obcokrajowców.

Tak było na długo przed wojną w piekarni p. Tabaczyńskiego i w innych piekarniach, gdzie p. Niederhoffer pracował. Germanizowanie piekarń wywołało już wtedy oburzenie wśród tutejszych robotników piekarskich.

I dziś ten sam pan uszczęśliwia Lwów swoją osobą. Obecnie jest on kierownikiem piekarni „Ziarno“ a równocześnie kierownikiem piekarni p. Szajowskiej, gdzie z miejsca rozpoczął hakatystyczną robotę. Nie mogąc obecnie tak łatwo, jak dawniej ściągać obcokrajowców, wprowadził w piekarniach tych terror wobec robotników, prześladować ich i szkodząc na każdym kroku. A więc przeciwnie do poprzednich nieograniczony czas pracy, robotnicy pracują tam po kilkanaście godzin dzień nie bez przewijanego ustawą wy-

nagrodzenia. Gdy raz młodociany robotnik wskutek przemęczenia zemścił przy pracy, p. Niederhoffer w bestjański sposób pobił go, zaś innego, który nie mógł pracować po 16 godzin dziennie z miejsca wyrzucił z pracy.

Jego sposób ten ustaw i przepisów polskich nie uznaje, twierząc, że jest obywatelem austriackim i ustawy tutejsze go nie obowiązują, a kto chce przestrzegać ustawy u niego pracować nie może.

W ostatnich dniach p. Niederhoffer wypowierzał pracę robotnikom, a w miejsce ich przyjmuje tylko obcokrajowców, swoich „krajaków“.

Czy władze nie mogą znaleźć sposobu, by tego pana poskromić i odesłać go do Wiednia? Znajdą się chyba jeszcze tutaj tacy, którzy potrafią być kierownikami piekarń. — Wobec człowieka, nie posiadającego w stosunku do robotników żadnych skrupułów, — grasującego bezkarnie pod flagą obywatelstwa austriackiego — należy postąpić w sposób, na jaki zasługuje.

—o—

robotę. Ale szkoda mówić. Chodzę dwa dni szukałem, nie nigdzie nie. A tam czeka żona, dzieci...

Gdy to mówił, głos mu się załamał — chłop jak tur zaczął płakać jak dziecko...

I cóż z tego, że mogliśmy chwilowo załagodzić jego głód, że ktoś tam dał mu nawet jakąś kwotę, która mu pozwoli dzień przeżyć, ale co będzie dalej? Co będzie ju-

tro, pojutrze, za miesiąc?

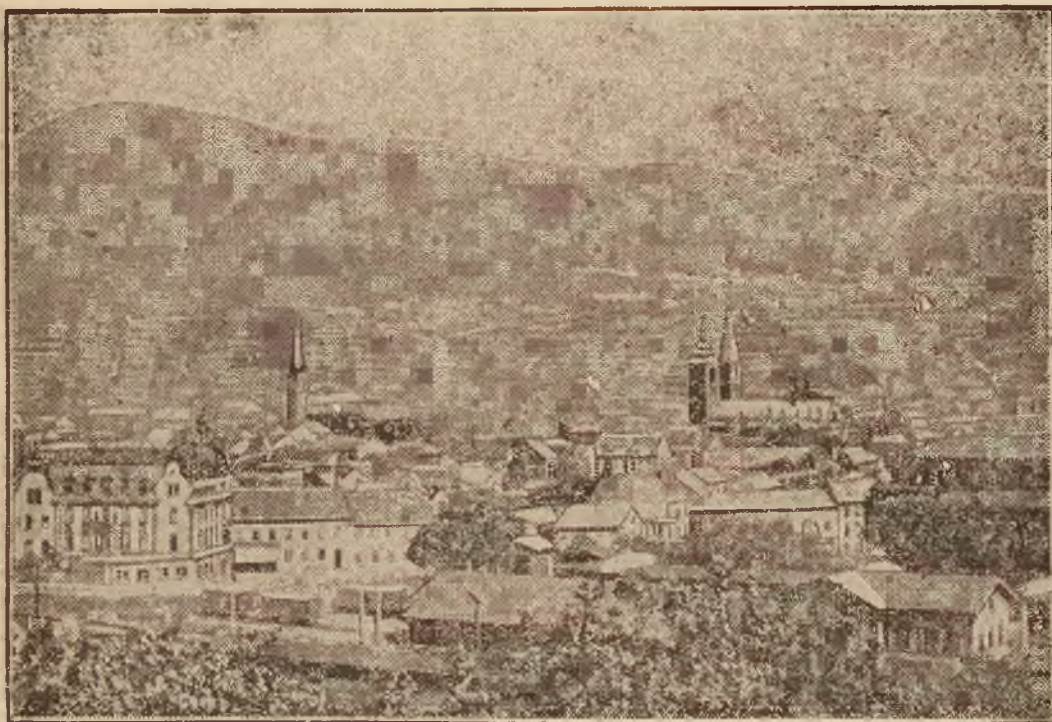
Będzie dalej chodził od domu do domu, będzie żebrał, przyzwyczai się do tego, przestanie się tego wstydzić: jedni będą go psami szczuli, inni będą się śmiali a jeszcze inni będą strofować.

— Taki śmiesz, zamiast do roboty, chodzi żebrać.

X.

Miasto Neustadt

w Nadrenji, opuszczone ostatnio przez okupacyjne wojska francuskie.

Zagadnienia odżywiania publicznego w Sowietach.

MOSKWA. (Cep.) — Kwestja t. zw. publicznego odżywiania była niedawno przedmiotem specjalnych narad w sowieckiej Radzie komisarzy ludowych.

Sprawę odżywiania publicznego zrefer-

wał komisarzom ludowym komunistą Holleman, który przytoczył cały szereg cyfr, ilustrujący rozwój placówek publicznego odżywiania w ZSSR.

Odżywianie publiczne w Rosji zaprowa-

dzzone zostało poraz pierwszy w roku gospodarczym 1925-26, ale dopiero w latach ostatnich zaczęło je stosować w szerszych rozmiarach. Dnia 1. października 1927 roku na całym obszarze Rosji czynnych było 700 placówek odżywiania publicznego, wydających dziennie około 550.000 obiadów.

W październiku 1929 roku wydano w kuchniach publicznych przeciętnie po 1 milj. obiadów dziennie, a w chwili obecnej z obiadów publicznych korzysta już dziennie około 2.000.000 osób.

W związku z rozwojem odżywiania publicznego w Rosji powiększa się również stale kapitał, inwestowany na ten cel.

Referent zmuszony był jednak przyznać, że odżywianie publiczne w Rosji

wykazuje jeszcze cały szereg braków

i to braków bardzo poważnych. Tak na przykład bardzo wiele do życzenia pozostawia jakość wydawanych w kuchniach publicznych obiadów; niezadawalające są również warunki hygieniczne w kuchniach i stołówkach, a personel obchodzi się z gośćmi w sposób, zasługujący na jaknajśrojsze polepienie. Bardzo poważną wadą obiadów, wydawanych w kuchniach publicznych, jest również ich wysoka cena, uniemożliwiająca korzystanie z tych instytucyj szerokim warstwom wyrobników i gorzej uposażonych robotników.

Międzynarodowe czynniki sowieckie opracowały w ramach pięcioletniego planu gospodarczego również specjalny pięcioletni plan rozwoju odżywiania publicznego. Według planu tego po upływie najbliższych pięciu lat kuchnie publiczne (względnie „fabryki-kuchnie”) w Rosji wydawać mają dziennie 15.000.000 obiadów. Zrealizowanie tego planu związane będzie z wydatkami, dochodzącymi do 1.500.000.000 rubli.

Po wysłuchaniu referatu Hollemana, rada komisarzy ludowych postanowiła wsząć kroki na rzecz obniżenia cen obiadów, wydawanych w kuchniach publicznych.

Zdaniem rządu sowieckiego zaprowadzenie stołówek i kuchni publicznych powinno odbywać się w pierwszym rzędzie w miastach i osadach fabrycznych.

—O—

M. M.

Czerwony sztandar fabrykanta.

— Cóżes im odpowiedział? — spytał niepewnie, patrząc w zaczerwienioną, wzburzoną jeszcze twarz ojca.

— Co im odpowiedziałem? — wyrzucił gniewnie stary fabrykant — że to jest czas pracy i żeby wrócili do fabryki. Z tymi panami deputatami, z jakimś komitetem nie układam się wcale, nie wchodzę w rokowania. Zuchwalcy!

Syn przerwał nieśmiało:

— Lecz jeśli mają słuszość? Musi im być bardzo źle, skoro się odważyli... Nie znam stosunków... jestem tu dopiero od tygodnia... ale...

— Właśnie dlatego nie mieszał się do niczego. To tylko moja rzecz, wyłącznie moja. Usunąć dyrektora! rozumiesz, co za bezczelność! Dyktować mi! Za to, że ścisłe przestrzegam regulaminu, że jest wymagający... A wale, bo to cały szereg postulatów...

Patrz! Zostawili ten świstek... akt dyplomatyczny — zaśmiał się wzgaraliwie.

Syn przeglaśniał w milczeniu podany przez ojca papier, — poczem rzekł:

W tych żądaniach, zdaje mi się, nie ma nic niemożliwego do spełnienia. Zresztą nie żądają... chcą tylko porozumienia się... Podwyższenie dodatków za pracę pozagazijną... powiększenie środków aptecznych... Ojciec! przecie przyznasz, że mają słuszość.

Fabrykant zerwał się z fotelu.

— Głupiś! — krzyknął w pierwszym impecie, lecz spostrzegłszy, że się uniósł, dodał spokojnie:

— Przepraszam cię... tyś uczony, doktor francuski, przeczytałeś więcej książek, niż ja wziętałem... ale wasze filozofowanie z katechety, to nie życie... Słuszość mają, powiadasz... Otóż wiecz, Wiktor, że oni mogą mieć słuszość, ale i ja mam drugą... My i oni — to dwa światy... pojmujesz? dwa światy, które nigdy nie pójdą ze sobą... Oni muszą pracować, my musimy posiaaać... powiedz mi, gdzie tu jest punkt styczny? To jest

walka ciągła, uporczywa — my, albo oni...

— Nie, to przesada — odparł syn. — Lecz po co nam tem się spierać? Nie lepiej się rozpatrzyć w tym, o co proszą, rozważyć... jak widzę z tego pisma, nie ponieśliśmy chyba zbyt wielkich wydatków... A ciebie, ojciec stać...

Fabrykant pokiwał głową z niezadowolaniem...

— Wiktor, Wiktor... ja ciebie niepotrzebnie wysyłałem do tych akademii francuskich... Trzeba mi było trzymać cię przy sobie... nie umiałbyś więcej ocenić, ale miałbyś trochę, zdrowy sąd... Złabyś tak jak ja, byłbyś mocny, — miałbyś w żyłach krew, nie atrament... I byłbyś prawdziwym synem moim...

A gdy widział, że młody człowiek patrzy nieufnie, dodał:

— Tu nie chodzi o wydatek paru, parunastu tysięcy... tu chodzi o zasacę... Uledez im teraz, zgodzić się — to pierwsza porażka... Będzie im się zdawało, że wszystko mogą, staną się zuchwalcami...

(C. d. n.).

—O—

W pochodzie głodu.

Trwający od kilkunastu miesięcy ciężki kryzys gospodarczy — wywołany gospodarką prowadzonymi pomajowych zatacza coraz szersze kręgi

Słabsi chwytają się postronka lub się z każdym dniem, a kadry głodnych rzucanych na pastwę okropnego losu wzrastają w zastraszcający sposób z każdym tygodniem.

Słabsi chwytają się postronka lub kuli, zaś lżejsi silniejsi, którzy rozumiają, że mają prawo do życia, a nie chcą wegetować, rzucają się na lekki zarobek kolijujący z kodeksem karnym.

Pozostali zaś, a jest ich wielka liczba, którzy nie są zdolni do występu, a z drugiej strony nie chcą skończyć z marnym życiem — wychodzą w pochodzie głodu na ulicę i żądają: Chleba i pracy.

To też coraz częściej słyszy się oazew ulicy. Coraz częściej krzyk głodnych bywa w zarodku tłumiony. Coraz częściej ukazują się na łamach pism suche notatki, że tu lub tam policja rozprószyła demonstrantów bez użycia broni. Czy tylko aby wszędzie rozprasza się głód — Czy tak? Czy wszędzie policja ogranicza się do rozpraszania głodnego i zrozpaczonego tłumu bez użycia broni?

Czy władze pomajowe ufne w siłę policji nie zdają sobie sprawy, że głód jest największym i najgroźniejszym

szym agitorem, którego rozpęta nie zawsze udaje się przy pomocy policji stłumić?

Dziś już nawet wróble ćwierkają o tem, że jest w Polsce źle i że w kierunku zarażenia złu nie tylko, że nie się nie robi, ale nawet ciała ustawodawczemu jakim jest w Polsce Sejm, nie pozwala się zebrać i raczyć nad ciężkim losem kraju i jego obywateli. A przecież Sejm wybrany wolą narodu ma ku temu prawo, by w ciężkiej chwili dla kraju i narodu stać na straży i raczyć nad usunięciem ciężkiego i przewlekłego kryzysu.

Zwołanie Sejmu było tylko fikcją ułożoną na „rozkaz z góry“, a którą trzeba było przeprowadzić w myśl konstytucji, która służy sanacji za parawanik, gdyż wiadomem było nawet laikowi, że Sejm w ostatniej chwili również na „rozkaz z góry“ zostanie oaroczony.

Może przez te 30 dni „gabinet naprawy“ p. Walerego Ślawa naprawi poczytywany skarb, by na przyszłą sesję Sejmu nie zrezygnować przed prawdą, która miała być rozpatrywana.

A może p. pułkownicy przejrzą — „anem oka“ — że w Polsce jest gorzej z każdym dniem. A no zobaczmy.

J. T.

—o—

Z sali koncertowej.

Poranek pieśni ludowej.

Chóry męskie i mieszane „Akademicki“ (dyr. Kwiatkowski), „Bard“ (dyr. Kasza), „Chór drukarzy“ (dyr. A. Kinałski), „Luźnia“ (dyr. T. Górecki), „Echo“ (dyr. Polzinetti), „Harfa“ (dyr. St. Kinałski), „Chór oficerów rezerwy“ (dyr. Kwiatkowski), „Chór robotniczy“ (dyr. M. Kinałski), „Syrena“ (dyr. J. Rągl), „Chór Tow. muz.“ (dyr. A. Sołtys), „Technicki chór“ (dyr. St. Kinałski), i „Chór medyków weteryn.“ (dyr. R. Belohlayek) wykonały szereg pieśni ludowych, zharmonizowanych przez Galla, Gluzińskiego, Hausmana, Kaszę, Lachmana, Lipskiego, Moniuszkę, Nowowiejskiego, Orłowskiego, Mieczysława Sołtysa, Adama Sołtysa, Szymanowskiego, Styśia, Walewskiego i Wiechowicza.

Układ tych pieśni ludowych, choć nieraz zbyt prymitywny, przemówił do słuchaczy, którzy zarówno dyrygentów jak i wykonawców obdarzali licznymi oklaskami. — W przeciwieństwie do przeważnej części kompozytorów tych pieśni, trzy pieśni Mieczysława Sołtysa: „Rozmaryn“, „Tam na błoniu“ i „Ostatni mazur“, odznaczały się ciekawszą harmonizacją i zwięzłością, nie przekraczającą ram ludowego charakteru.

Podczas gdy każdy z wymienionych zespołów wykonał osobno swój program, przy końcu złączone chóry męskie pod wprawną batutą dr. Adama Sołtysa odśpiewały z precyzją interesujące pieśni Galla, Gluzińskiego i Lachmana.

W produkcji „Chóru drukarzy“, który odśpiewał pięknie utwory Moniuszki, Nowowiejskiego pod kierownictwem dyr. A. Kinałskiego, solo sopranowe z powodzeniem wykonała p. Zofia Kochanowska.

Grd.

Robotnicy piekarscy w walce o swoje prawa.

W ubiegły czwartek odbyło się w sali Rady Związków Zawodowych, masowe zgromadzenie robotników piekarskich miasta Lwowa — w sprawie walki jaką prowadzą robotnicy o przestrzeganie w piekarniach 8-mio godzinnego dnia pracy.

Podczas przemówień wielu mówców, którzy jednomyślnie wypowiadali się za stanowczą walką o 8-mio godzinny dzień pracy, panował wśród zebranych bardzo podniosły nastrój, świadczący o ich solidarności i o zdecydowanym stanowisku w obronie swych postulatów.

Jako wyraz stanowiska zgromadzonych uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję.

Robotnicy piekarscy miasta Lwowa zakładają jaknajenergiczniejszy protest — przeciwko masowemu wypowiadaniu pracy robotnikom piekarskim, z powodu żądania przez nich przestrzegania 8-mio godzinnego dnia pracy i przeciwko zmuszaniu pracowników do pracy ponad 8 godzin stanowisko bowiem majstrów przyczynia się do zwiększania bezrobocia w zawodzie piekarskim.

Robotnicy żądają kontroli władz sanitarnych w piekarniach lwowskich, w których stosunki higieniczne urągają wszelkim przepisom sanitarnym, godząc w zdrowie konsumenta.

Robotnicy żądają, by w komisjach kontrolnych brał również udział przedstawiciel Zw. Zaw. Piekarzy, oddział I i II.

Robotnicy stwierdzają, iż użyją wszelkich środków stojących do dyspozycji klasy robotniczej, w obronie swych słusznych postulatów.

Z międzynarodowej wystawy futer,

otwariej 31. maja w Lipsku. Na rycinie: Fragment z oddziału duńskiego przedstawiający białą niedźwiedźkę z młodem podczas obwąchiwania zasypianych sarnek eskimoskich.

Zamach na Targach Wschodnich przed forum sądowym.

Pogłoski o rzekomym zamachu na sąd. — Przesłuchiwanie oskarżonych zakończone.

Na wstępie wczorajszej rozprawy adwokat dr. Starosolski złożył następujące oświadczenie:

Rozeszły się pogłoski o rzekomym planowanym zamachu na sąd, co mogłoby mieć wpływ na cały tok postępowania. Swego czasu były już takie pogłoski w związku z inną rozprawą. Obrona złożyła wtedy oświadczenie, iż w razie próby dokonania zamachu złożyłaby swoje mandaty. Dziś oświadczenie to powtarzamy. Przekonani jesteśmy, że każdy Ukrainiec i U. O. W. muszą się z tem liczyć. Uważamy jednak, iż pogłoski te są nieprawdziwe. Imieniem ławy obrońców proszę, ażeby przewodniczący zwrócił się do policji o informacje oraz zarządził ścisłą kontrolę kart wstępu.

STEFAN OGRODNIK.

Następnie przystąpiono do przesłuchiwania osk. Stefana Mirosława Ogrodnika, lat 21, stud. konserwatorium.

Osk. zeznał, że do U. O. W. nie należał, z zamachem na Targi Wsch. nie miał nic wspólnego, dowiedział się o tem dopiero z gazet. Zeznania złożone w śledztwie cofa, oświadczając, iż zostały wymuszone biciem na policji.

JAROSŁAW KULCZYCKI.

Następny oskarżony Jarosław Kulczycki, lat 24, absolw. semin. zeznał, że do U. O. W. nie należał, z znanym z zarzuconych mu czynów niema nic wspólnego, zeznania złożone w śledztwie cofa jako wymuszone biciem na policji.

JAROSŁAWA KLISZÓWNA.

Ostatnia z oskarżonych Jarosława Kliszówna, lat 22, urzędniczka, obywat. rumuńska, odpowiada z wolnej stopy.

Oskarżona oświadcza, że do U. O. W. nie należy, o zamachach nie wiedziała, „Surmy“ nie czytała, do stawianych jej zarzutów nie przyznaje się.

Na tem ukończono przesłuchiwanie oskarżonych. Po przerwie przewodniczący oświadczył, iż trybunał odmawia wyłączenia zapisków śledczych policji z aktów, a świadkowie policji powołani są na fakt objęte aktem oskarżenia, a nie na reprodukcję zeznań złożonych na policji. W związku z oświadczeniem ławy obrońców przewodniczący oświadcza, że trybunał nie ma urzędowej wiadomości co do planowanego

zamachu. Oświadczenie obrońców uważa za wystarczające i niema potrzeby wydawania specjalnych zarządzeń.

Z kolei przystąpiono do odczytania Nr. 5 i 6 „Surmy“.

Po ukończeniu tej lektury odroczono rozprawę. Dziś rozpocznie się przesłuchiwanie świadków.

Z powodu choroby prokuratora dr. Lipsza wystąpił wczoraj w zastępstwie prok. Tournelle.

Pod adresem Dyrekcji Poczty i Tel. we Lwowie.

Piszą nam z Winnik:

Stwierdzone nazwiskami fakty późnego doręczania listów i depesz przez Urzędy pocztowe nie powinny się zdarzać w prawidłowo funkcjonującej instytucji. A tymczasem, niestety, na nagane pod tym względem zasługuje Urząd pocztowy w Winnikach obok Lwowa.

Już trzeci fakt zaszedł w dość krótkim czasie, że bezrobotny otrzymuje kartkę o twarzą, wzywającą go do pracy z 5-cio dniowym opóźnieniem od daty nadania we Lwowie. — Oczywiście, jeśli po pięciu dniach zgłasza się bezrobotny do pracy — miejsce jego dawno zajęte.

Interpelowany listonosz Sz., dlaczego tak późno doręcza kartki ew. listy, odpowiada: „że nie ma czasu“.

Metodą listonoszy winnickich jest doręczanie korespondencji wtedy, kiedy mają więcej listów w kierunku tej lub owej ulicy.

Metoda ta powinna ustać, by nie narażać mieszkańców Winnik, którzy jednakowo opłacają porta pocztowe, na nieprzewidywalne nieprzyjemności i straty materialne.

—O—

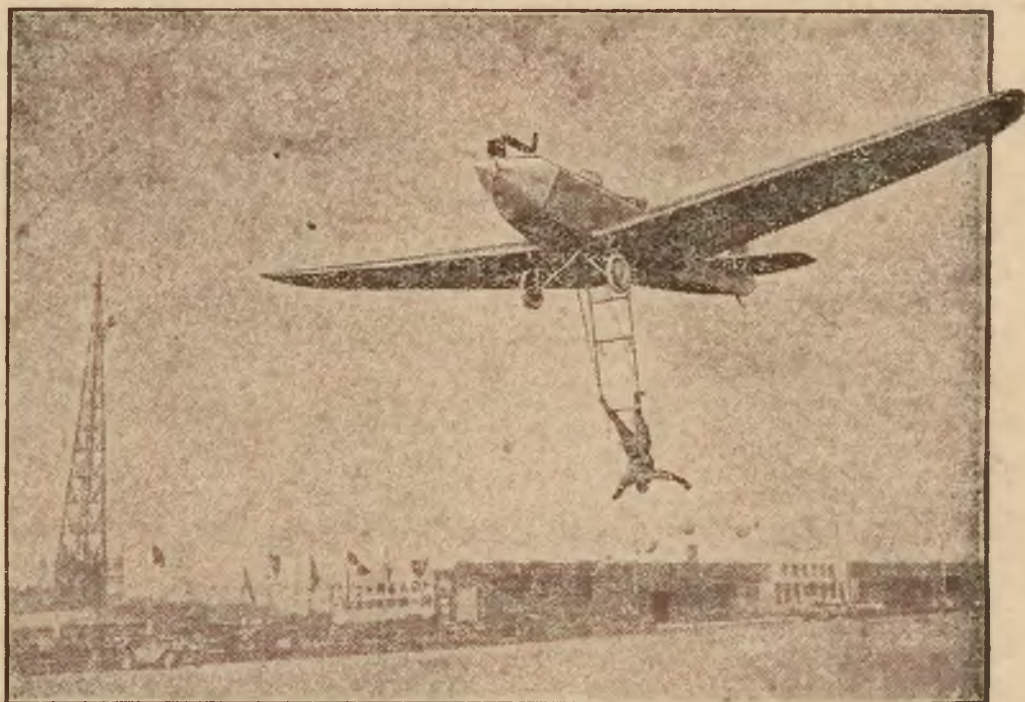
Pensje dla starców w N. Yorku.

NOWY YORK. Obie Izby legislatury stanu New York przyjęły niedawno tak zwany bil Mastick-Bernhardta, przewidujący pensje dla starców.

Ustawa przewiduje pensje w wysokości 25 dol. miesięcznie dla mężczyzn i kobiet, którzy przeżyli 70 lat życia, są obywatelami kraju i mieszkali przynajmniej przez dziesięć lat w stanie New York i przez jeden rok w powiecie, w którym się obecnie znajdują.

Z prawa tego korzystać będzie około 51 tysięcy osób.

Akrobatyka w powietrzu.

Akrobata berliński Schindler, popisujący się swymi sztukami akrobatycznymi w poniedziałek wielkanocny w Berlinie. Przesiadł się on z jadącego samochodu na lecący samolot, gdzie na bujającym trapezie karkołomnymi wyczynami zrecznosci i odwagi wprowadził w podziw publiczność.

Życie Podkarpacia.

STRYJ.

„Dzień Kobiet“ w Stryju.

Z okazji „Dnia Kobiet“ odbył się tu dn. 29 maja b. r. w wielkiej sali kina „Edison“ wiec publiczny, z dość licznym udziałem kobiet, mimo niekorzystnych poniekąd warunków, jak uroczystego święta kościelnego, oraz co gorsza sarkania z ambon, miejscowego kleru, na niebudzące rzekomo z zasadami chrześcijańskimi (?) odbywania w porze odprawiania ceremonii kościelnych — zgromadzeń publicznych!

Wiec zajął tow. Sokołowski przewodniczył tow. Handlerowa przy udziale tow. tow. Ożgowej i Karzewskiego. Referowali tow. Markowska i dr. Moldauer.

Pierwsza przemawiała tow. Markowska. Referentka omówiła na wstępie znaczenie „Dnia Kobiet“ oraz znaczenie udziału kobiet w ruchu socjalistycznym, poczem omówiła dzisiejszą sytuację polityczną i gospodarczą. Następnie tow. Markowska zobrazowała długi łańcuch udręczeń i całą gehennę losu, trawiącą rodziny robotnicze skutkiem małych zarobków i, co gorsze, bezrobociem oraz innymi klęskami społecznymi, będącymi wynikiem ustroju kapitalistycznego.

Następnie tow. dr. Moldauer uzupełnił

wywody przedmówcy, szeregiem szczegółów uwydatniających źródła wszelkich niedomagań dzisiejszego systemu rządzenia Państwem.

Zgromadzenie uchwaliło rezolucję, domagającą się od czynników rządzących urzeczywistnienia postulatów socjalistycznych w zakresie rozwiązania kryzysu gospodarczego, rychłego przeprowadzenia projektowanych przez P. P. S. ubezpieczeń społecznych klasy robotniczej, z uwzględnieniem wszelkich potrzeb w zakresie bytu materialnego, jak i kulturalnego, zupełnego równouprawnienia kobiet, opieki nad starcami i dziećmi robotniczymi itp. W zakresie walki zaś o demokrację zebrani wyrazili pełne zaufanie do P. P. S. i solidarność z poczynnikami tegoż klubu na terenie parlamentarnym, wreszcie tow. Marszałkowi Sejmu Ignacemu Daszyńskiemu złożyli hołd i głębokie podziękowanie za dotychczasową mężną obronę Sejmu.

Wieczorem odbyła się akademja z przemówieniami tow. Ożgi i Handlera, deklamacjami tow. Dzikównej i Peczeni-kowej, przy współudziale orkiestry miejsc. Oddziału T. U. R.

STANISŁAWÓW.

ZAWALENIE SIĘ MOSTU NA RZECIE SWIRZ.

STANISŁAWÓW. 2. czerwca. (Pat.) Ostatniej nocy zawalił się na rzecze Swirz

most łączący gminy Czerniów-Korolówka, w powiecie rohatyńskim, wskutek czego przerwana jest komunikacja między gminami. Przyczyną wypadku było podmuślenie przez wodę filarów mostu podczas ostatniej powodzi.

Dziewczynka przejechana i oskalpowana przez auto.

(y). Ulica Janowska, była wczoraj widownią wstrząsającego wypadku przejechania dziewczynki przez auto.

O godzinie 10-tej przed południem obok kościoła św. Anny w towarzystwie koleżanek przechodziła 10-letnia Janina Szustówna, uczennica IV. klasy szkoły im. Lenartowicza, córka tapicera, zam. w Kleparowie.

W chwili, gdy przechodząc jezdnią, minęła stojący wóz tramwajowy, niespodzianie najechało na nią auto nr. 90—214. Nieszczęśliwa była wleczona przez kilka metrów. Przy pomocy przechodniów wydobyto ją z pod auta, okazało się, że twarz jej została potwornie zmasakrowana z po-

łowy zaś czaszki została zerwana skóra wraz z częścią ucha. Skórę tę zahrał posterunkowy i owinąwszy w papier zleponował następnie w polcię.

Nieprzytomną odwieziono do Pogotowia rat., a następnie do szpitalika św. Zofii.

Sprawcą wypadku był Grzegorz Hawryliszyn, zatrudniony u właściciela dóbr Stefana Krausensteina, zam. przy ul. Zamojskiego 1. 5. Mimo przepasów, iż w czasie mijania wozu tramwajowego należało jechać wolniej, Hawryliszyn nie dawał sygnałów i pędził z zawrotną szybkością. Na tej podstawie policja osadziła go w areszcie.

—o—

Spadek inwentarza żywego w Polsce.

W dniu 30 czerwca 1929 r. przeprowadzono rejestrację (spis) inwentarza żywego. Poprzedni spis był wykonany 30 września 1927 r., czyli dwa lata wcześniej. W ciągu tych dwu lat ilość inwentarza w Polsce znacznie się zmieniła. Przedewszystkiem zmalała ilość koni z 4.127 tysięcy do 4.047 tysięcy, czyli o 80 tysięcy sztuk. Poza tem ilość bydła nieco wzrosła z 8.602 tysięcy sztuk do 9.057 tysięcy, a więc w ciągu 2 lat przybyło 155 tysięcy sztuk bydła, głów-

nie jałowców i krów młodych, gdyż ilość krów starych nieco zmalała.

Największe jednak zmiany wykazuje trzoda chlewna. W ciągu 2 lat ilość trzody spadła z 6.333 tysięcy sztuk do 4.829 tysięcy. Spadek ten został spowodowany niskimi cenami wieprzowiny na jesieni 1928 r., a ostatnia zima zniszczyła również sporo prosiąt. Owiec i kóz posiadamy obecnie 2.523 tysięcy sztuk.

—o—

Posel sowiecki w Sztokholmie.

Wiktor Kopp, który zmarł 27. maja w samolocie (od Berlinem.)

Śmietniska pośród miasta.

Lokatorzy zamieszkali w pobliżu starego cmentarza na Gródeckim skarżą się, iż od pewnego czasu Miejski Zakład Czystczenia miasta na jednej części tuż obok tego cmentarza urządził zsył śmieci, które zwozi się z okolicy. Pomijając już niefortunność miejsca na urządzenie śmietniska, podkreślić należy, iż jest to bardzo szkodliwe dla tamtejszych mieszkańców. Panuje tu bowiem straszliwy smród, zanieczyszczający powietrze, zwłaszcza obecnie w okresie miesięcy letnich.

Śmietnisko to jest niebezpieczne dla zdrowia przedewszystkiem dzieci, które bawią się w tych miejscach, mogące narazić się na różnego rodzaju choroby.

Zarząd miasta powinien bezzwłocznie zakazać urządzania zsyłu śmieci w tem miejscu i nakazać usunięcie całego śmietniska. Z jednej strony wiele się mówi o higienie i przestrzeganiu czystości, a z drugiej urządziła się groźna wprost dla zdrowia śmietniska w miejscu silnie zamieszkałym przez ludność.

—o—

Samobójstwo starca.

(y). W rzeczywistości przy ul. Piastów, 1. 11, mieszkał samotnie 65-letni wdowiec Józef Hartleb, zarabiający na życie stryżeniem psów. Wczoraj popołudniu sąsiadka jego zauważyła, że Hartleb powiesił się na zakrętkę u okna nad drzwiami swego mieszkania.

Przybyły na miejsce lekarz dzielnicowy stwierdził, że zwłoki wisiały już dłuższy czas, nim zauważono denata.

Na polecenie lekarza, zwłoki zabrano do Instytutu medycyny sądowej. Mieszkaniec opiekował się policja.

—o—

Czas odnowić przedpłatę!

SPORT

CZARNI — LEGJA 0:0.

Powyższe zawody przyniosły wiele rozczarowania bywalcom boisk, choćby dlatego, że spodziewano się ładnej gry od Legji tak hucznie reklamowanej przez prasę warszawską. Drużyna bowiem Legji nie przeżyła wcale przeciętnych graczy nawet z klasy A, a hyperkombinacje i bezskuteczne dubluny „słynnej” trójki napadu, gry oddawna zarzuconej, wykazały zmanierowanie tych wielkich „asów”. Widocznie wino sławy okazało się za mocne na słabe głowy Łanków et comp., gdyż nonszalancja i brak ambicji aż raziły widać.

Pewności siebie u Legji Czarni przez wstawili ofiarności i ambicję, to też można powiedzieć, że z zawodów tych winni wyjść zwycięsko. — Sędziował p. Rutkowski.

RUCH — POGOŃ 4:1 (0:0).

KROL. HUTA. — W pierwszej połowie przewaga Pogoni, niewykorzystana jednak z powodu słabej gry napadu. Bramki dla Ruchu zdobyli: Peterek dwa, Buchwald i Dziwisz po jednej. Jedyną bramkę dla Pogoni zdobył Zjumer. Widzów 2.500.

WARTA — GARBARNIA 5:1 (1:1).

POZNAN. Bardzo słaba gra Garbarni. — Bramki dla Warty uzyskali: Staliński i Sroka po dwie, Knapła jedną; dla Garbarni — Bator.

POGOŃ I. B. — JANINA (ZŁOCZÓW) 5:3 (2:0).

Pogoń z 6-ma rezerwowymi. Bramki dla Pogoni zdobyli: „Kownacki” dwie, Schlaf, Dufrat i Okrutny po jednej, dla Janiny: Bednarecznik, Holme i Halmer. Sędzia p. Meller. Widzów 500.

CZARNI I. B. — LECHJA 2:2 (2:0).

Lechja bez Kruka i Czudźaka. Bramki dla Czarnych zdobyli: Twardowski i samobójcza; dla Lechji: Pajak i Wasiewicz. Sędzia por. Kunieczak.

UKRAINA — HASMONEA 1:0 (0:0).

Ukraina bez Grzeszczuka. Hasmonea bez Steurmana. Przez cały czas zawodów równorzędna gra obu drużyn. Jedyną bramkę dla Ukrainy uzyskał Kobziar. Sędzia p. Krajczarek. Widzów 1.500.

POLONJA — REWERA 2:1 (1:1).

POGOŃ (Stryj) — RESOVIA 3:2 (2:0).

LWOWIANKA — R. K. S. 3:1.

BIALI — METAL 2:0.

IMPERATOR — ZENIT 4:4.

GRAFIKA — VIS 3:2.

Doskonała gra Grafiki zwłaszcza w I. połowie, w którym to czasie zdobyła 3 bramki. Po przerwie więcej z gry ma Vis, uzyskując dwie bramki w 15 i 27 minucie, pod koniec jednak do głosu przychodzi Grafika, lecz skutecznie pracujące siły Visu nie pozwoliły drukarzom wyniki podwyższyć. Sędziował p. Stępa.

NOWY REKORD PETKIEWICZA.

WARSZAWA. 2. 2. czerwca (Pat.) Na boisku A. Z. S. rozegrane zostały dziś wielkie międzyklubowe zawody lekkoatletyczne przy udziale czołowych lekkoatletów polskich oraz Kościaka z Czechosłowacji. Głównym punktem programu był bieg na 3.000 m., w którym po raz pierwszy stoczyli bój o pierwszeństwo Petkiewicz i Kusociński ze znakomitym długocystansowcem czeskim Kościakiem. Właściwie toczyła się walka tylko pomiędzy

naszymi biegaczami, gdyż Kościak po przegranej w Poznaniu i Królewskiej Hucie nie wchodził w rachubę. Od razu od startu prowadzenie obejmuje Kusociński, mając za sobą Petkiewicza. Kościak trzymał się na trzecim miejscu, tracąc jednak na każdym okrążeniu 10 — 15 m. Na 300 m. od mety Petkiewicz mija zmęczonego prowadzonym Kusocińskiego, i po świetnym iśmchu pierwszy przerywa taśmę w czasie 8.35.8 ustanawiając nowy rekord polski na tym dystansie. Kusociński przybył do mety drugi w czasie 8.40, mając jeszcze daleko za sobą Kościaka. Ten ostatecznie ukończył bieg jako trzeci w czasie 9.05.

Ojciec, córki i żona pastora.

Czy winien kazirodztwa?

Artur Frenzel jest wyższym urzędnikiem w Bormim koło Poczdamu (Prusy). Pozo tem piastuje kilkanaście honorowych godności, jest sumiennym urzędnikiem, poważnym obywatelem, surowym ojcem rodziny. Aż oto pewnego dnia podnosi się przeciw niemu straszny zarzut,

utrzymywał stosunki seksualne z swemi córkami,

18-letnią Hilgą i 16-letnią Gertrudą. Jako oskarżony o kazirodztwo, staje przed sądem ławniczym w Poczdamie.

Pomiędzy Frenzlem a pastorem w tejże miejscowości, Schrenkiem istniała nieprzyjaźń na tle politycznym: Frenzel bowiem występował publicznie przeciw przyjmowaniu duchowieństwa do zarządów w szkołach fachowych. Córki jego natomiast żyły w ścisłej przyjaźni z żoną pastora i odwiedzały ją bardzo często. Ta przyjaźń miała fatalne następstwa dla ich ojca, bo opierając się na ich wymuszeniach, żona pastora wraz z mężem robiła na Frenzla doniesienie o kazirodztwo.

Nastąpiły przesłuchania obwinionego, jego córek i żony pastora. — Hilga i Truda podały do protokołu wszystko, co opowiadały w domu pastora; z ich zeznań

biła namiętna nienawiść do ojca.

Nieulugo jednak potem Hilga

oświadczyła swe zeznania:

W biegu na 500 m. Zuber I. uzyskał czas 1.08 (nowy rekord polski).

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE L. O. Z. P. N.

W dniu wczorajszym odbyło się w lokalu „Pogoni” nadzwyczajne walne zgromadzenie Lwowskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej, w obecności delegatów klubów lwowskich i prowincjonalnych. Na zgromadzeniu byli obecni delegaci P. Z. P. N. w osobach pp. pulk. Krajewskiego i mjr. Jachecza. Obradom przewodniżył dyr. Zagórski. Obrady miały naogół przebieg spokojny. Z ważniejszych uchwał należy zanotować: pozostawienie Rewery w kl. A, wyłonienie komisji mającej na celu załatwienie sprawy dyskwalifikacji członków zarządu Rewery i sprawę Górki. Na wniosek delegata Poloni (Przemyśl), uchwalono nie przyjąć rezygnacji dotychczasowego Zarządu.

„Te wszystkie kłamstwa opowiadałam pani pastorowej dlatego, gdyż chciałam wywołać w niej współczucie i za jej pośrednictwem znaleźć jakąś posadę. Ojciec obchodził się z nami bardzo surowo; dlatego też pragnęłam opuścić dom. Widząc, że p. pastora wierzy we wszystko, powtarzałam to, co wiedziałam o sprawach seksualnych na podstawie przeżyć z innymi mężczyznami, oczerniając bezpodstawnie ojca”.

Natomiast młodsza córka, — Gertruda,

potrzymywała swe oskarżenie

z namiętnym uporem do końca. — „Wszystkie protokoły są oparte na fałszu” — wołała Hilga. „Nie chcę przed światem uchodzić za kłamczynię” — twierdzi Truda.

Frenzel wypierał się wszelkiej winy, zaklinając się, że dla córek był tylko ojcem.

Szereg przesłuchanych świadków nie podał nic konkretnego. Prokurator dla tem większego uzasadnienia oskarżenia powoływał się na zeznania pewnej służącej i stenotypistki, które podały, że Frenzel utrzymywał z niemi stosunki miłosne i zażądał dla oskarżonego kary 2-letniego więzienia.

BERLIN. Oskarżony Frenzel został skazany na półtora roku więzienia z ośmowieniem mu praw obywatelskich na przeciąg trzech lat.

WIELKA BURZA W RUMUNJI.

GAŁACZ. 2. czerwca. (Pat.) Niesłychanie gwałtowna burza spowodowała wielkie szkody w mieście i w porcie. Liczne statki zostały uszkodzone. Krypta żołnierzy poległych w czasie wojny uległa zniszczeniu. W wielu magazynach szyby wystawowe zostały wybite. Połączenia telegraficzne i telefoniczne zostały przerwane. Miało wyglądać jak po bombardowaniu artyleryjskim.

ZAMACH REWOLWEROWY NA UROCZYSTOŚCI RUSKIEJ.

PRAGA. 2. czerwca. (Pat.) Wczoraj odbył się w miejscowości Uszhorod Dzień ruskiej kultury, urządzony przez Związek Rusinów Podkarpaci. Uroczystości te zakłócił zamach rewolwerowy na djakona Szapowa, dokonany przez seminarzystę Tatejceca. Zamach nie udał się. Według pogłosek, zamach dokonany został przez Ukł. Org. Wojskową.

Kronika

Lwów, dnia 31 maja 1930

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Wtorek o 8 „Kres wędrówki“.
Sroda o 8-mej „Kres wędrówki“.
Czwartek o 8-mej „Kres wędrówki“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Wtorek o 8-mej „Pan Topaz“.
Sroda o 8-mej „Pan Topaz“.
Czwartek o 8-mej „Pan Topaz“.

REPERTUAR TRUPY WILEŃSKIEJ:

Wtorek o 12-tej „Miasto Żydów“.
Wtorek o 4-tej „Nocą na starym rynku“.
Wtorek o 8.15 „Kupiec wenecki“.
Sroda o 8.15 „Dybuk“.

ZESPOŁ „REDUTY“ z Józefem Węprzynem na czele, dzisiaj we wtorek, zaczyna swe cztery występy w Teatrze W. w sztuce angielskiego autora Scherrilla „Kres wędrówki“ która cieszy się światową sławą rozgłosem. Inscenizowana i reżyserowana wysiłkiem dwa najwybitniejszych reżyserów współczesnych Juliusza Osterwy i Ordyńskiego, sztuka ta jest artystycznym wydarzeniem dnia.

JUZ ZA CENĘ 50 GROSZY można nabyć bilet do Teatru Małego dziś, jutro i pojutrze. Daną będzie arcywesoła komedia Marcela Pagnola „Pan Topaz“.

DYREKCJA Teatrów Miejskich w związku z występani Reduty komunikuje, iż ze względu na to, iż jest to impreza obca, żadnych biletów darmowych wydawać bezwzględnie nie będzie (prasowe i permanentki urzędowe ważne).

„TRUPA WILEŃSKA“. Dziś o 12-tej w południe piękne widowisko Arona Cajlina „Miasto Żydów“. O godz. 4-tej pop. misterjum Pereca „Nocą na starym rynku“. Wieczorem o 8.15 Szekspira „Kupiec wenecki“. Ceny zwykle.

—o—

Prywatny Zakład naukowy

Im. H. JORDANA (ul. św. Mikołaja 16) przyjmuje wpisy do szkoły powszechnej, gimnazjum i internatu na rok szkolny 1930-31. Godziny urzędowe od 13-14.

MIECZYŚLAW KISTRYN, tel. 14-36.

—o—

ZARZĄD GŁÓWNY ZW. PRAC. KAS CHORYCH i Instytut Ubezpieczeń Społecznych Rz. P. zawiadamia iż z dnem 1. czerwca przeniósł swą siedzibę na ul. Długiej 19 m. 10 w Warszawie. Tamże mieści się Administracja „Sprawy Ubezpieczeń Społecznych“. Sekretariat czynny codziennie w godzinach między 6 — 8 wieczorem.

POLSKIE TOW. PRZYRODNIKÓW IM. KOPERNIKA. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek, 3. b. m. o godz. 18-tej w Inst. Geol. U. J. K. Długosza 8. z porz. dziennym: dr. A. Sabałowski: Zabytki przyrodnicze Polski

—o—

TRUP NOWORODKA W STAWIE. Jan Zywicki, zam. przy ul. Mikołaja 1. 20. podczas łódkowania się na stawie Kisielk. przy ul. Kąpielnej, znalazł zwłoki noworodka poci żńskiej owinięte w ceratę, które na polecenie lekarza odstawiono do Instytutu medycyny sądowej.

NAGŁY ZGON URZĘDNIKA. Alfred Wiktor, s. objęty porządkowy, zam. przy ul. Stryjskiej 1. 3. pomimo iż liczył 78 lat, pracował w biurze urzędu telegraficznego. Wczoraj przedpołudniem niespodzianie zachorował i zmarł przed przybyciem lekarza. Zwłoki odstawiono do Instytutu medycyny sądowej.

POBITA PRZEZ MEŻA. Mykieta Bass, zam. przy ul. Białoborskiej 1. 71. pobił swą żonę Helenę młotkiem po głowie tak silnie, że w stanie groźnym odwieziono ją do szpitala.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. 58-letni naczy Bolibrzech, dozorca realności przy ul. Połockiego 1. 30, w zamierze samobójczym zranił się brzytwą w gardło, oraz usiłował poprzecinać żyły na obu rękach. W stanie groźnym odwieziono go Pogotowie rat. do szpitala. Powodem faworyzacji się na życie, była choroba proletariatu — gruźlica.

GDZIES SIĘ ZAWIERUSZYŁ BRACISZKU? Wład. Prokonowiczówna, zam. przy ul. Traugutta 1. 7, doniosła Policji, że brał jej 11-letni Mieczysław, wydalł się z domu i słuch za nim zanikał.

POMYSŁOWA KRADZIEŻ ZEGARKA. Wczoraj po północy, gdy w restauracji N. Przednowka przy ul. SzeŹwickich, wyszedł Aleksander Fedewicz, przysłał go do niego dwóch osobników, prosząc o bilet do pociągu. W czasie zabawiania, jeden z nich odepchnął Fedewicza, drugi zaś, z zębami marki „Grażyna“ wraz ze złotym łańcuszkiem, wart. 900 zł. Z łupem tym obaj kieszonkowcy zbiegli.

KARAMBOL AUTA Z WOZEM. Wczoraj popołudniu w ul. Kazimierzowskiej niejakiego Wincenckiego Hintersteina, kierując autem będącej własnością Rady samorządowej w Lubaczowie, jechał tak szybko, że zawadził o wóz ciężarowy wyjeżdżający z ul. Karnej. Wóz ten był własnością firmy „Herman Stachel“ przy ul. Gazowej 1. 26, jechał zaś nim woźnica Jan Muc. Auto nabijwszy się na dyszel zostało gwałtownie zahamowane, jadący zaś w nim, został kontuzjowany, bądź też porażony odłamkami złajego szkła. Był to: Jan Müller, starszy rewident kol. w Lubaczowie, emeryt. dyr. gimn. Leon Barniński syn jego Zbigniew. 18-letni pomocnik szoferski Józef Opiół, oraz Michał Antasiński maister Belonarski. Udzielono im pomocy w Pogotowiu rat.

ARESztOWANIA I KRADZIEŻE. Do mieszkań Włodz. Stemberga, przy ul. H. Modrzejewskiej 1. 3, dostał się jakiś osobnik, skąd skradł 265 zł. w gotówce oraz wiele innych rzeczy, łącznej wartości 550 złotych.

Piotr Kaszczyński został aresztowany za kradzież garderoby na szkodę M. Bajorczyka.

Antoni Orszczyński i Ryszard Przybylski zostali przyłapczani za kradzież słoniny i mięsa na szkodę Emilji Potocznej.

Za różne kradzieże osadzono pozbawionym w areszcie Józefa Oleszczuka, Irene Warus, oraz Józefa i Marię Szczepaniuków.

Komunikaty.

ZEBRANIE MILICJI P. P. S. odbędzie się w środę 4. b. m. o godzinie 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Rutowskiego 1. 23. II. p. Wzywa się do bezwzględnej przybycia.

Komendant.

Program radiowy.

WTOREK, 3. czerwca.

LWOW. 11.58. Sygnał czasu z Obs. Astr. i hejnał z Wieży Mariackiej.
12.05. Koncert gramofonowy.
17.45. Koncert popularny ork. P. R. z Warszawy.
18.45. Rozmaitości komunikaty oraz koncert gramofonowy.
19.20. Polski Czerwony krzyż odezwał z Krakowa.
19.50. Transm. opery z Warszawy.
Po operze komunikaty z Warszawy oraz retransmisja ze stacji zagranicznych.

SRODA, 4. czerwca.

1. hejnał z Wieży Mariackiej.
12.05. Koncert gramofonowy.
17.45. Transm. koncertu popoł. ork. P. R. z Warszawy.
18.45. „O zawodzie prawniczym“ odezwał z Krakowa.
19.10. Rozmaitości komunikaty oraz koncert gramof.
19.25. Prasowy dziennik radiowy.
19.58. Zegar Warsz. Obs. Astr. oraz hejnał z Wieży Mariackiej.
20.15. „Czy Polska jest krajem rolniczym czy przemysłowym?“ (Dialog z Warszawy).
20.30. Koncert wieczorny z Krakowa.
20.40. Rejleton p. t. „Polacy w winnicach i na polach Francji“ — wył. Wł. Sieroszewski (z Warszawy). Następnie komunikaty.
23.00. Muzyka taneczna z Bagateli.

Kącik humoru.

ZNA GO...

— Dlaczego pan tak bije swego syna?
Cóż on takiego zbroił?
— Jutro rano muszę wyjechać a on jutro przynosi świadectwo szkolne.

SPIEWACZKA.

Ona: Co mam robić, gdy w towarzystwie poproszą mnie, abym coś zaśpiewała?
On: No to śpiewaj. Ludzie sami będą winni temu, co ich spotka.

W HOTELU.

Pierwszy gość: Niech mi pan powie, ile razy trzeba dzwonić na pokojówkę?
Drugi gość: Rozmaicie. Ja wczoraj dzwoniłem 38 razy, dzisiaj tylko 24 razy.

JAK ZROZUMIAŁ.

— Pan jada dużo owoców? To bardzo dobrze! — mówi lekarz. — Ale proszę je jeść z łupiną. W łupinie jest dużo odżywczych materiałów.

Po dwóch tygodniach pacjent wraca, skarżąc się na bóle żołądkowe.

— Panie doktorze... — zdaje mi się, że muszę zrezygnować z materiału odżywczego w łupinach. Bez łupin pomarańcze, banany i orzechy kokosowe działały mi bardzo dobrze na zdrowie.

— Jakże ci się podoba życie harcerskie chłopczyku?
— Niebardzo... bo gdy stoję na wartcie, nie mogę rozmawiać z dziewczynkami.

Repertuar kin lwowskich.

APOLLO: Film dźwiękowy „Warta nocna“ oraz dodatki dźwiękowe.

CASINO: „Papierowy kochanek“.

COLOSSEUM: „Parada u żołnierzyków“.

CHIMERA: „Ofiarna noc“.

FATAMORGANA: „Przy kominku“.

GRAZYNA: Harold Lloyd „Coraz przeczaj“ i chińska papuga“.

KOPERNIK: Pat i Patachon „Zaczarowany dywan“ oraz wielka niespodzianka.

LEW: „9.25 — Przypadek jednej nocy“.

LUNA: „Zemsta Hassana“ (Tom Mix) oraz występ chóru cygańskiego.

MAKSYSENKA: „Biała księżna“ i rewja „Uśmiech Warszawy“ (dźwiękowe).

OAZA: „Człowiek z tłumy“.

PAN: „Miłość kozaka“.

PALACE: „Truciciel“ film dźwiękowy oraz przyjazd Iwana Mozzuchina do Warszawy.

POLONJA: „Dzikuska“ na cel budowy Domu Ludowego na Lewanówce.

PROMIEN: „Pożar serca“.

STYLOWY: „Sygnał wśród burzy“ oraz komedia.

UCIECHA: „W szponach żółtych diabłów“ oraz Rill nareszcie sam.

UNIEWAŻNIAM zgromioną książeczkę woj-skową, wydaną przez 51 p. p. w Brzeżanach na nazwisko Cebula Jan.

Magazyn „KRACHA“ UL. HALICZA 15, w podwórzu POLECA NA ŚWIĘTA

OBUWIE DAMSKIE we wszystkich kolorach — 3 serie po cenach jednolitych: Serja I. zł. 24.50, Ser. II. zł. 28.50, Ser. III. zł. 34.50. Spieszcie i korzystajcie, póki zapas starczy!

Uwaga na ceny wystawowe.

HOTEL „SAVOY“ Sobieskiego 7, telefon 19, wynajmuje tanio dłużej mieszkającym.

Na raty! Za gotówkę!

Najkorzystniej nabyć można Meble, Dywany, Otomany, Kanapki, Garnitury salo-nowe, Łóżka wszelkiego rodzaju, Poduszki włosienne i z trawy morskiej, Chodniki, Firanki, Portjery, Narzuty, Kapy, Kołdry i t. p. o 20% taniej u E. KORENBLITA

Lwów — Brzajerowska 4.

Spółdzielnia Introligatorów

z ogr. odpow.

we Lwowie, ul. Bourlarda 1. 2.

Tel. 57-25

DO SPRZEDANIA ścinki papierowe i o-breże żelazne z bel. — Leona Sapichy l. 77.

Lokal sklepowy zaraz do wynajęcia.

W domach mieszkalnych Zakładu Ubez-pieczeń Pracowników Umysłowych we Lwowie, przy ul. Stryjskiej l. 36 jest **od zaraz do wynajęcia lokal sklepowy**

o dwóch ubikacjach z przedpokojem. Lokal ten **nie może służyć** jako sklep spo-żywczo-korzenny. — Oferty wnosić do Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych we Lwowie ul. Piekarska 1 a. do dnia 5 czerwca b. r. włącznie.

29. MAJA

pismem moim L. 198.

WYPOWIEDZIAŁEM WSPÓŁPRACĘ Polskiej Agencji Publicystycznej w Warszawie ulica Boduena 2.

z dniem 31 maja b. r.

i w dniu tym czynności zawiesiłem. P. T. Klientelę zawiadamiam osobnymi pismami.

W. KASPRZYCKI.

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc jest nieubłagana i co-rocnie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych i bronchitu, uporczywe-go, męczącego kaszlu i t. p. sło-sują pp. lekarze

„Balsam Thiocolan-Age,,
GASECKIEGO,

który, ułatwiając wydzielanie się płwociny, wzmacnia organizm i sa-mopoczucie chorego, oraz powię-ksza wagę ciała i usuwa kaszel.

Używa się za poradą lekarza.

SPRZEDAJĄ APTEKI.

Wiosna w lesie.

CENNIK OGŁOSZEN:

Za 1 wiersz m/m. 1 szpalt. szer. 32 m/m. za tekstem . . . —16 gr.
„ „ „ „ „ 65 „ nadesłane . . . —40 „
„ „ „ „ „ „ w tekście, kronika —70 „
„ „ „ „ „ „ po kronice . . . —55 „
„ „ „ „ „ „ na 1-szej str. . . —80 „

Cała strona za tekstem . . . . . 250— zł.
Pół strony „ „ . . . . . 125— „
Ćwierć str. „ „ . . . . . 65— „
Jedna ósma strony za tekstem . . . . . 35— „
Cała pierwsza strona pod nagłówkiem . . . . . 600— „

Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.